

سامانه سخا به کمک خیریه‌های اصفهان آمد

مدیرکل امور اجتماعی استانداری اصفهان گفت‌بیا راه‌اندازی سامانهٔ«سخا»توزیع کمک‌های خیریه‌ی در استان شفاف می‌شود.

لیاسادات ابیطی با اشاره به آغاز فرآیند ساماندهی و پایش کمک‌های خیریه‌ای در استان اظهار کرد: با هماهنگی وزارت کشور، سازمان امور اجتماعی و کمیته امداد امام خمینی،برنامه‌ای برای ثبت ویکارچسمازی اطلاعات تمامی خیریه‌ها در سامانه «سخا» در دستور کار قرار گرفته است تا روند ارائه خدمات حمایتی با شفافیت و نظم بیشتری انجام شود.
افزود بر اساس این طرح، اطلاعات مددجویان و دریافت‌کنندگان خدمات خیریه‌ای با استفاده از کد ملی در این سامانه ثبت می‌شود تا امکان رصد دقیق‌تر و جلوگیری از موازی‌کاری در ارائه کمک‌های معیشتی فراهم شود.مدیرکل دفتر امور اجتماعی و فرهنگی استانداری اصفهان با بیان اینکه هماهنگی‌های لازم با کمیته امداد و دستگاه‌های مرتبط انجام شده است، گفت: جلسات متعددی در این زمینه بر گزار شده و خیریه‌های استان نیز برای فعالیت در بستر سامانه سخا توجیه و آموزش داده شده‌اند. ابیطی ادامه داد: دستورالعمل‌های اجرایی این طرح از سوی وزارت کشور و سازمان امور اجتماعی ابلاغ شده و هدف اصلی آن ایجاد انسجام در فعالیت خیریه‌ها و ارتقای نظام نظارت و پایش خدمات اجتماعی است. او با اشاره به مزایای اجرای این طرح تصریح کرد: ساماندهی اطلاعات خیریه‌ها علاوه بر افزایش شفافیت، می‌تواند زمینه حمایت‌های بیشتر از این مجموعه‌ها را در حوزه‌هایی مانند بیمه، تسهیل صدور مجوزها و بهبود فرآیندهای اداری فراهم کند.مدیرکل دفتر امور اجتماعی و فرهنگی استانداری اصفهان گفت: در چارچوب این طرح، اطلاعات تمامی افراد تحت پوشش خیریه‌ها به‌صورت دقیق و بر اساس کد ملی در سامانه ثبت خواهد شد تا مشخص شود هر فرد یا خانواده از چه نوع خدماتی و از کدام خیریه بهره‌مند شده است. او خاطرنشان کرد: با اجرای کامل این برنامه، علاوه بر افزایش شفافیت در توزیع کمک‌های معیشتی، امکان مدیریت بهتر منابع محدود و ان تقاتی عدالت در ارائه خدمات اجتماعی نیز فراهم خواهد شد.

فصل تازه خلاقیت نوجوانان در کانون پرورش فکری اصفهان

مدیرکل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان اصفهان از آغاز فعالیت‌های تابستانه مراکز و پایگاه‌های این مجموعه با هدف تقویت هویت و تعلق ایرانی، دانش‌افزایی و کتابخوانی و همچنین نوآوری و خلاقیت خبر داد.

میثم،کتکشیان اظهارداشت:نظامنامه تابستان جاری مراکز و پایگاه‌های کانون در استان با هدف تقویت هویت،اسماقت و تعلق به ایران با شعار «همین‌ما،هم» تأکید بر دانش‌افزایی، تفکر انتقادی و کتاب‌خوانی با اسم «هم‌خوانیم» و رویکرد نوآوری، خلاقیت و حل مساله در میان کودکان و نوجوانان با عنوان «هم‌سازیم» دنبال می‌شود. او افزود: همچنین در راستای اهداف سالانه کانون رویکرد هویت بخشی، کتاب محوری، نوجوان محوری، خانواده مداری و تقویت مشارکت اجتماعی کودکان و نوجوانان در مراکز کانون در سراسر استان دنبال می‌شود.مدیرکل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان اصفهان، توجه به امنیت روانی کودکان، بازسازی نشاط اجتماعی، امیدآفرینی وواقع‌بینانه، تعامل با خانواده‌ها، بهره‌گیری از ظرفیت رخدماهای مردمی و استفاده از فضای مجازی برای استمرار فعالیت فرهنگی را از دیگر محورهای مورد توجه کانون در تابستان جاری برشمرد.
کتکشیان با تشریح برنامه‌های تابستانه کانون گفت: از جمله ویژه برنامه‌های اساتل می‌توان به طرح «بازگانه» برای گسترش بازی‌های خانقانه، «رادیو کانون؛ صدای بچه‌های ایران»، باشگاه‌ها و انجمن‌های کتابخوانی، یک گلستان خوانی، اردوها و بازدیدهای آموزشی، برنامه‌های تئاتری و سینمایی، فعالیت‌های کانون‌یاران، پوشش ۲۵درچه برای صرفه‌جویی در مصرف انرژی و برنامه‌های قصه‌گویی اشاره کرد.مدیرکل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان اصفهان، برگزاری کارگاه‌های حضوری و مجازی، دوره‌های علمی، نشست‌های آموزشی تابستانه، طرح پارسمن برای مناطق محروم‌خوردار و برنامه‌های ویژه محروم‌واربعین را از دیگر بخش‌های نظامنامه تابستانه کانون برشمرد. او زمان پایان برنامه‌های تابستانه کانون را ۳۱ شهریور ۱۴۰۵ عنوان کرد و گفت: هر مرکز موظف است متناسب با ظرفیت‌های بومی و منطقه‌ای خود، دست‌کم یک «برنامه مشخص» طراحی و اجرا کند که نتایج آن در ارزیابی عملکرد مراکز مورد توجه قرار خواهد گرفت.

کتکشیان همچنین به فصلی تازه از آموزش‌های تخصصی این ارادکل برای برداشتن گام‌های عملیاتی توانمندسازی مدرسان و مربیان پیش دبستانی و هم‌افزایی در مسیر پرورش نسل آیندهساز ایران اسلامی اشاره کرد. او یادآور شد در این راستا نگاهنامه راهبردی میان کانون پرورش فکری و سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک منعقد شده که براساس آن، دستورالعمل اجرایی برگزاری دوره راهبردهای تربیت و یادگیری با نگاهی دقیق به چارچوب‌های آموزشی نوین، برای مربیان و مدرسان کودکان چهار تا ۶سال طراحی شده است.مدیرکل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان اصفهان افزود: بر این اساس رسالت ما در کانون، فراتر از انتقال دانش صرف است زیرا ما به دنبال ترسیم چشم‌اندازی روشن از طریق تربیت خلاق و نوآورانه برای نسل آیندهساز هستیم. او برآز امیولوری کرد با این فرآیند یازنگری و نوسازی، کانون پرورش فکری به قطبی توانمند برای تربیت و بازآموزی مدرسان پیش دبستانی تبدیل و کیفیتی ممتاز در خدمات آموزشی ارائه شود. کتکشیان همچنین با اشاره به هم‌افزایی کانون و آموزش پرورش استان اصفهان برای ترویج عادت مطالعه در دانش‌آموزان ابتدایی گفت: این اقدام با هدف ایجاد عادت مطالعه، تقویت درک مطلب و افزایش مهارت و سواد خواندن در بین دانش‌آموزان مقطع ابتدایی در قالب یک دوره برگزار شد.

مجموعه‌های خدماتی رفاهی بین‌رهی که قرار است به مسافران خدمات دهیبه یکی از خطرناکترین کانون‌های تولید و رهاسازی پسماند تبدیل شده و تنوع زیستی مناطق حفاظت‌شده اصفهان را نابود می‌کند.

به گزارش مهر، وجودمجموعه‌های خدماتی – رفاهی در جاده‌ها اگرچه برای رفاه مسافران ضروری است اما اگر مدیریت پسماند در آن‌ها ضعیف باشد، فاجعهبار خواهد بود زیرا تا کیلومترها اطراف خود را به محل انباشت زباله و فاضلاب تبدیل می‌کنند. حجم بالای خودروها و توقف‌های مکرر، به تولید پسماند زیادی منجر می‌شود که اغلب به‌صورت غیربهداشتی در حاشیه جاده یا داخل طبیعت رها می‌شوند. این رفتار هم منظره را خراب می‌کند و هم خطری جدی برای حیات وحش و منابع آب زیرزمینی ایجاد می‌کند.واقعیت تلخ اینجاست که بسیاری از این مجموعه‌ها فاقد سیستم جمع‌آوری پسماند کافی هستند. تخلیه زباله‌ها در حاشیه جاده‌ها و دل طبیعت باعث می‌شود حیوانات آن‌ها را با غذا اشتباه جاده یا در جاهای پلاستیکی گیر کنند؛ مسئله‌ای که تهدید جدی برای اکوسیستم حساس مناطق حفاظت شده و زیستگاه‌های حیات وحش است. پسماندهای پلاستیکی که صدها سال در طبیعت باقی می‌مانند، به ریزپلاستیک‌های سمی تبدیل شده و به آرامی وارد خاک و آب‌های زیرزمینی و زنجیره غذایی گیاهان، جانوران و انسان می‌شوند. زباله‌های غذایی و خانگی رها شده در حاشیه جاده‌ها، پارکینگ‌ها و اطراف مجتمع‌ها، حیات وحش را به سمت سکونتگاه‌های انسانی می‌کشاند، رفتار طبیعی آن‌ها را تغییر می‌دهد، تعارض انسان و حیات وحش را افزایش می‌دهد، خاک و آب را مسموم می‌کند و حتی با ایجاد کانون‌های آتش‌سوزی از طریق شیشه و قوطی‌های رها شده، حریق حریق در مراتع و جنگل‌ها را بالا می‌برد. این آلودگی‌ها منظره بکر طبیعت را زشت و غیرجذاب می‌کنند، جذابیت گردشگری را نابود کرده و فشار سنگینی بر اکوسیستم وارد می‌آورد. استان اصفهان با چهارده منطقه تحت مدیریت محیط‌زیست شامل هفت منطقه حفاظت‌شده، سه پارک ملی، سه پناهگاه حیات وحش، یک اثر طبیعی با بیش از یک میلیون و هفتصد هزار هکتار وسعت و هشت منطقه شکار ممنوع به گستردگی چهارصد هزار هکتار، گنجینه‌ای بی‌ظنیر از تنوع زیستی است.اما عبور ۱۲۶۳ کیلومتر جاده از داخل و حاشیه این مناطق و وجود مجموعه‌های خدماتی بین راهی که مدیریت پسماند در آنها الگ می‌زند و فعالیت بیش از هزار مهن، تولید و رهاسازی پسماند در مناطق حفاظت شده اصفهان را به چالش جدی تبدیل کرده‌است. در همین ارتباط به مناسبت هفته ملی محیط‌زیست با حسین اکبری، معاون محیط‌زیست طبیعی و تنوع زیستی استان اصفهان با گفتگو نشستیم که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید:

کلیفنا بفرمایید مدیریت پسماند چگونه بر محیط زیست طبیعی و مناطق حفاظت‌شده استان اصفهان تأثیر گذاشته‌است؟

پسماند یکی از چالش های جهانی تهدید کننده سلامت محیط زیست انسانی و طبیعی است. پسماندهای خانگی، پسماندهای شهری، صنعتی، پزشکی و ویژه و پسماندهای کشاورزی انواع مختلف پسماند است که اگر به خوبی جمع آوری و مدیریت شود و تلاش کنیم کمترین تولید زباله را داشته باشیم تا مرحله جمع آوری و مدیریت و تفکیک و در نهایت دفن اصولی شود. مناطق حفاظت شده محیط‌زیست و زیستگاه‌های حیات وحش نیز می توانند متاثر از پسماندهای مختلف باشد از جمله پسماندهای خانگی و روستایی زیرا بسیاری از سکونتگاه‌های شهری و انسانی یا داخل مناطق حفاظت شده است یا در حاشیه مناطق قرار دارد. همچنین پسماندهای صنعتی نیز می توانند وجود داشته باشند. پسماندهای صنعتی که ممکن است رهاسازی بشود در داخل یا اطراف مناطق حفاظت شده و در واقع پسماندهای ناشی از ترافیک و حمل و نقل بین شهری که آنها نیز اثراتی بر مناطق حفاظت شده دارد. این سطح بین پسماندهای بود که به نوعی بر سلامت محیط طبیعی و تنوع زیستی می تواند اثر گذار باشد. در طبیعت چه عرصه های طبیعی حفاظت شده و چه غیر حفاظت شده اولین تأثیری که پسماند روی آلودگی محیط زیست می گذارد، آلودگی خاک، آب و هوا است.

حقیقتاً چه تأثیری پسماندها، به‌ویژه پلاستیک‌ها، بر خاک، آب، هوا و چرخه اکوسیستم دارند؟

به طور مثال پسماندهای پلاستیکی که انواع مختلفی دارد به لحاظ تجزیه ناپذیری در طبیعت مدت زمان ماندگاری بسیار طولانی می تواند داشته باشد. یک تخریب جدی در عرصه‌های طبیعی، پسماندهای پلاستیکی است. پلاستیک‌ها شایب‌اید از چند صد سال در طبیعت بقا داشته باشند و بعد حتی تخریب هم که شوند به ریز پلاستیک‌ها تبدیل می‌شوند و وارد چرخه اکوسیستم می‌شود و اثرات خود را به صورت مستقیم و غیرمستقیم بر محیط زیست انسانی و هم بر سلامت انواع زیستمنان داشته باشد چه گیاهی و چه جانوری می‌تواند سلامت آنها را نیز به خطر اندازد. ریزپلاست پسماند های پلاستیکی در عمل وقتی که به ریزپلاستیک تبدیل شدند می‌توانند دربرگیرنده مواد سمی باشند در معرض نور خورشید هم که قرار می‌گیرند این سمیت بیشتر می‌شود و می‌تواند فاکتورهای مختلفی از سمیت و آلودگی را برای محیط زیست و تجمع در طبیعت را داشته باشد. این مثال آلودگی پلاستیکی بر خاک به صورت مستقیم یا غیرمستقیم به پوشش گیاهی نفوذ کرده با ممکن است حیات وحش از آن تغذیه کند به تدریج این ریزپلاستیک‌ها در بدن افزایش پیدا می‌کرده و به تدریج تجمع می‌شود و به حد آستانه که رسید اثرات مخربی را بر سلامت می‌هم زیستمنان اعم از انسان و سایر گونه ها می‌تواند داشته باشد.

حیات وحش است. لطفاً بیشتر توضیح بدهید.

بله، یکی دیگر از اثراتی که پسماندها بر اکوسیستم دارند تغییر رفتار حیات وحش است چه حیات وحش گوشه‌خوار، چه حیات وحش علف خوار. دنبال منابع غذایی می‌گردد که با انرژی کمتری خیلی زودتر در دسترس قرار بگیرد.اگر ما مدیریت اصولی پسماندها نداشته باشیم این تغییر رفتار حیات وحش را می‌توان به حداقل رساند اما امروز با چالشی رو به رو هستیم که زباله‌ها به ویژه پسماندهای غذایی در حاشیه جاده ها و سکونتگاه رها می‌شود و یا پسمندی

که در محل‌های دفن تخلیه می‌شود اما به صورت دفن اصولی نیست و تأثیرات بسیار مخربی را بر تغییر رفتار حیات وحش دارد. این‌ها موجب می‌شود که حیات وحش به سئوگانه و جوامع انسانی نزدیک شوند و تعارضات بین حیات وحش و جوامع انسانی را افزایش بدهند. علاوه بر آلودگی و تغییر رفتار، تخلیه پسماندها در نبود مدیریت اصولی چه اثرات دیگری بر محیط‌زیست و مناطق طبیعی دارد؟ یکی دیگر از چالش‌ها تخریب منظر است؛ به طور مثال اگر در محیط طبیعی یا یک زیستگاه حیات وحش، پسماند رهاسازی شود حتی اگر یک عدد پلاستیک باشد در یک چشم انداز زیستگاه های طبیعی خیلی خودش را نشان می‌دهد؛ از این رو چشم انداز تخریب آلودگی‌های خاک، آلودگی پسماند، پسماندهای حوزه پسماند است؛ همچنین در حین اجرای پروژه‌هایی مانند جاده‌سازی، خطوط لوله عبوری از روستاهای طبیعی و معادن، با انواع مختلفی از پسماندها روبرو هستیم؛ از پسماندهای عمومی مانند ظروف یکبار مصرف و غذاهای باقی‌مانده کارگران گرفته تا پسماندهای ویژه ناشی از عملیات معنن‌کاری که نیاز به پایش دقیق‌تری دارند برای اینکه اثرات منفی این پسماندها بر محیط زیست به حداقل برسد، لازم است این موضوعات ذیل برنامه‌های کارگروه پسماند در سطح استان و شهرستان توسعه یابد. این همکاری باید بین‌بخشی و جمعی باشد تا بتوانیم یک مدیریت یکپارچه را پیاده‌سازی کنیم. دستگاه‌های متولی اصلی در این مسیر شامل شهرداری‌ها، دهیاری‌ها، بخشدارها، سازمان محیط زیست، بهداشت محیط، شبکه علوم پزشکی و راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای هستند که هر کدام نقش حیاتی در این زمینه را ایفا می‌کنند.

ک نقش راه‌سازی و حمل‌ونقل جاده‌ای بعنوان متولی اصلی صدور مجوز برای مجتمع‌های خدماتی – رفاهی به الزام آنان به مدیریت پسماند چیست؟
به نکته کلیدی اشاره کردید، بالاخره واحدهایی که متقاضی ایجاد مجتمع های خدماتی – رفاهی هستند، باید متعهد به مسئولیت اجتماعی خود در قبال حفظ محیط زیست باشند. مدیریت پسماند در مجموعه‌های خدماتی و رفاهی، فراتر از یک وظیفه ساده، یک تعهد ذاتی برای مدیران و سرمایه‌گذاران است تا علاوه بر جنبه حادکنری مشتری، به حفظ محیط زیست نیز بپردازند. این مسئولیت زمانی اهمیت دوچندان پیدا می‌کند که مجتمع‌ها در مناطق دورافتاده یا جاده‌ای واقع شده‌اند. در این حالت، بسیاری از سرمایه‌گذاران به‌جای مدیریت صحیح، پسماندها را به صورت خودسرانه به مراکز شهری منتقل کرده و در محل‌های دفن شهری تخلیه می‌کنند که قطعاً راهکار درستی نیست. دستگاه‌های صادرکننده موافقت‌های اصولی، مانند سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای، باید با دقت بسیار بالایی نظارت کنند تا این اتفاق نیفتد. سازمان محیط زیست و بهداشت محیط نیز به عنوان بازوی نظارتی، وظایف متنوعی بر عهده دارند که یکی مهم‌ترین آن‌ها، پایش وضعیت پسماند در تمام سطوح است؛ از جوامع محلی و مردم عادی گرفته تا سرمایه‌گذاران بخش خصوصی. سرمایه‌گذاران در ایجاد مجموعه‌های خدماتی، گردشگری، اکومپها و بوم‌گردی‌ها باید بیشترین توجه را به این موضوع داشته باشند، چرا که آن‌ها نه تنها متولی مستقیم پسماند خود هستند، بلکه لگویبری برای سایرین نیز محسوب می‌شوند. مدیریت اصولی در این مکان‌ها می‌تواند لگویبری موفق برای سایر مناطق باشد و اثرات مخرب بر طبیعت را به شدت کاهش دهد. ساماندهی مدیریت زیست‌محیطی پسماند باید به‌عنوان یکی از اولویتهای اصلی در کارگروه‌های شهرستانی قرار بگیرد. به‌ویژه در دو حوزه کلیدی: دفن پسماند در مناطق شهری و روستایی، و مدیریت پسماند مجموعه‌های خدماتی –رفاهی. این دو حوزه بیشترین چالشی‌ها را در حال حاضر دارند و نیازمند توجه فوری هستند. اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای نیز باید به‌صورت فعال در این فرآیند ورود کند. اگرچه صدور موافقت‌های اصولی ممکن است از طریق دستگاه‌های دیگر انجام شود، اما هر دستگاهی که این مجوزها را صادر می‌کند، باید مسئولیت‌های اجتماعی خود را در قبال حفظ محیط زیست جدی بگیرد. این یعنی صرفاً گرفتن استعلام کافی نیست؛ بلکه باید تعهدات زیست‌محیطی به‌طور شفاف در نظر گرفته شوند. برای هر نوع پروژه، چه عمرانی، چه خدماتی –رفاهی و چه معدنی، الزام به داشتن یک «پایوست زیست‌محیطی» ضروری است.

ک وضعیت جاده‌ها و معادن از نظر تولید و رهاسازی پسماند چگونه است؟
در استان اصفهان، بر اساس ارزیابی‌ها بررسی های پایش میدانی و همچنین ارزیابی های تحلیلی تصاویر هوایی ۲۶۶ کیلومتر جاده از مرز مناطق چهارگانه تحت مدیریت محیط زیست اصفهان می‌گردد. حدود ۲۱۰ کیلومتر نیز از داخل مناطق حفاظت شده می‌گذرد. از پسماندها که می‌تواند بر مناطق حفاظت شده تأثیر گذار باشد پسماندهایی است که از معادن تولید می‌شود؛ معادن در سطح طبیعت در سطح کشور و در سطح استان اصفهان زیاد است؛ در استان اصفهان بیش از یکپه‌زار معدن وجود دارد که حین استخراج و فرآوری مواد معدنی پسماند تولید می‌کنند؛ همچنین پسماند انسانی که خود کارکن معادن تولید می‌کند. اگر درست جمع آوری نشود در عمق طبیعت، اثرات خودش را بر تنوع زیستی خواهد داشت.

ک چه راهکار‌های نوین یا بومی‌سازی‌شده‌ای برای کاهش و مدیریت پسماند پیش‌نهاد می‌کنید؟

یکی از راهکارها این است که باید تلاش کنیم مصرف از منابع محیط زیست انسانی و طبیعی و تولید پسماند به حداقل برسانیم؛ اول کاهش تولید پسماند و دوم تفکیک پسماند تر و خشک از میدا است که لازمه آن فرهنگسازی و مشارکت حادکنری است که باید نهادینه شود. همه مردم در هر زمانی چه در خودرو یا منزل یا محل کار، این کاهش پسماند و تولید پسماند و تفکیک از میدا را رعایت کنند در مجموع برای مدیریت پسماند اتفاقات بزرگی می‌افتد.

ک مجتمع‌های خدماتی و رفاهی بین‌راهی یکی از نقاط بر‌خراط هستند، چرا محیط‌زیست در زمان صدور مجوز برای راه‌اندازی این مجتمع‌ها، نسبت به الزام رعایت موازین بهداشتی و زیست‌محیطی از جمله مدیریت پسماند، سختگیرانه عمل نمی‌کند؟

بله، یکی از موارد بسیار پدیدارمیزم بر مناطق حفاظت شده مجتمع های خدمات رفاهی است؛ به دلیل وجود این مجتمع‌ها در جاده‌ها

جامعه

مجموع‌های رفاهی قاتل خاموش طبیعت اصفهان؛

حیات وحش زباله‌گردی می‌کند

خودروهای زیادی توقف می‌کنند و پسماندهای آنها رهاسازی می‌شود. اگر ما درست توجه نکنیم و مدیریت نداشته باشیم تا کیلومترها اطراف این آلودگی زباله‌ها تخریب می‌شود.

این جامعه‌ها علی‌رغم تلاش‌هایی که می‌کنند در جهت مدیریت پسماند چون این جمع آوری‌ها باید به‌صورت منظم انجام شود؛ باید یک برنامه منظمی برای جمع آوری اصولی پسماند با ایجاد نقاط برای فراهم آوردن امکانات اولیه و سطل زباله برای تفکیک زباله‌های تر و خشک و از سوی مجموعه‌های خدماتی – رفاهی تعیین شود. باید برنامه زمانی با همکاری کارگروه مدیریت پسماند شهری در شهرستان‌ها این مسائل را دنبال کنند. مدیریت اصولی پسماندها، به‌ویژه در پروژه‌های عمرانی و معدنی، نیازمند همکاری و هماهنگی گسترده‌ای بین تمام دستگاه‌های متولی است. در حین اجرای پروژه‌هایی مانند جاده‌سازی، خطوط لوله عبوری از روستاهای طبیعی و معادن، با انواع مختلفی از پسماندها روبرو هستیم؛ از پسماندهای عمومی مانند ظروف یکبار مصرف و غذاهای باقی‌مانده کارگران گرفته تا پسماندهای ویژه ناشی از عملیات معنن‌کاری که نیاز به پایش دقیق‌تری دارند برای اینکه اثرات منفی این پسماندها بر محیط زیست به حداقل برسد، لازم است این موضوعات ذیل برنامه‌های کارگروه پسماند در سطح استان و شهرستان توسعه یابد. این همکاری باید بین‌بخشی و جمعی باشد تا بتوانیم یک مدیریت یکپارچه را پیاده‌سازی کنیم. دستگاه‌های متولی اصلی در این مسیر شامل شهرداری‌ها، دهیاری‌ها، بخشدارها، سازمان محیط زیست، بهداشت محیط، شبکه علوم پزشکی و راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای هستند که هر کدام نقش حیاتی در این زمینه را ایفا می‌کنند.

ک نقش راه‌سازی و حمل‌ونقل جاده‌ای بعنوان متولی اصلی صدور مجوز برای مجتمع‌های خدماتی – رفاهی به الزام آنان به مدیریت پسماند چیست؟

به نکته کلیدی اشاره کردید، بالاخره واحدهایی که متقاضی ایجاد مجتمع های خدماتی – رفاهی هستند، باید متعهد به مسئولیت اجتماعی خود در قبال حفظ محیط زیست باشند. مدیریت پسماند در مجموعه‌های خدماتی و رفاهی، فراتر از یک وظیفه ساده، یک تعهد ذاتی برای مدیران و سرمایه‌گذاران است تا علاوه بر جنبه حادکنری مشتری، به حفظ محیط زیست نیز بپردازند. این مسئولیت زمانی اهمیت دوچندان پیدا می‌کند که مجتمع‌ها در مناطق دورافتاده یا جاده‌ای واقع شده‌اند. در این حالت، بسیاری از سرمایه‌گذاران به‌جای مدیریت صحیح، پسماندها را به صورت خودسرانه به مراکز شهری منتقل کرده و در محل‌های دفن شهری تخلیه می‌کنند که قطعاً راهکار درستی نیست. دستگاه‌های صادرکننده موافقت‌های اصولی، مانند سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای، باید با دقت بسیار بالایی نظارت کنند تا این اتفاق نیفتد. سازمان محیط زیست و بهداشت محیط نیز به عنوان بازوی نظارتی، وظایف متنوعی بر عهده دارند که یکی مهم‌ترین آن‌ها، پایش وضعیت پسماند در تمام سطوح است؛ از جوامع محلی و مردم عادی گرفته تا سرمایه‌گذاران بخش خصوصی. سرمایه‌گذاران در ایجاد مجموعه‌های خدماتی، گردشگری، اکومپها و بوم‌گردی‌ها باید بیشترین توجه را به این موضوع داشته باشند، چرا که آن‌ها نه تنها متولی مستقیم پسماند خود هستند، بلکه لگویبری برای سایرین نیز محسوب می‌شوند. مدیریت اصولی در این مکان‌ها می‌تواند لگویبری موفق برای سایر مناطق باشد و اثرات مخرب بر طبیعت را به شدت کاهش دهد. ساماندهی مدیریت زیست‌محیطی پسماند باید به‌عنوان یکی از اولویتهای اصلی در کارگروه‌های شهرستانی قرار بگیرد. به‌ویژه در دو حوزه کلیدی: دفن پسماند در مناطق شهری و روستایی، و مدیریت پسماند مجموعه‌های خدماتی –رفاهی. این دو حوزه بیشترین چالشی‌ها را در حال حاضر دارند و نیازمند توجه فوری هستند. اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای نیز باید به‌صورت فعال در این فرآیند ورود کند. اگرچه صدور موافقت‌های اصولی ممکن است از طریق دستگاه‌های دیگر انجام شود، اما هر دستگاهی که این مجوزها را صادر می‌کند، باید مسئولیت‌های اجتماعی خود را در قبال حفظ محیط زیست جدی بگیرد. این یعنی صرفاً گرفتن استعلام کافی نیست؛ بلکه باید تعهدات زیست‌محیطی به‌طور شفاف در نظر گرفته شوند. برای هر نوع پروژه، چه عمرانی، چه خدماتی –رفاهی و چه معدنی، الزام به داشتن یک «پایوست زیست‌محیطی» ضروری است.

این پیوست باید شامل ملاحظاتی دقیق زیست‌محیطی، با تأکید ویژه بر مدیریت پسماند، باشد و به‌صورت یک برنامه جامع و اقدام عملیاتی در طول سال و در تمام دوره پرهیزداری اجرا شود. رویکرد باعث می‌شود که پسماند از مرحله طراحی تا پایان عمر پروژه به‌رستی مدیریت شود.

اگرچه جمع‌آوری منظم، بهداشتی و مؤثر می‌شود و شاخص‌های مدیریت پسماند در شهرها و روستاها را بهبود می‌بخشد. گردشگران و مسافران نیز باید طبیعت و عرصه‌های بیرونی را مانند خانه‌ی خود بدانند؛ این تغییر نگرش ساده باعث می‌شود کسی پسماند را در زمان نامناسب بیرون نگذارد یا از ماشین به بیرون برتاب نکند در نهایت، هر فرد با انجام همین کارهای کوچک می‌تواند تأثیر بزرگی بر حفظ محیط‌زیست، زیبایی شهرها و روستاها و گسترش فرهنگ مسئولیت‌پذیری در جامعه بگذارد. تغییر نگرش، کلیداصلی مدیریت موفق پسماندها است.

خبر

گسترش یک میلیون هکتاری بیابان در اصفهان

در دهه اخیر مناطق بیابانی استان اصفهان یک میلیون هکتار گسترش داشته‌اند.

مدیرکل منابع طبیعی استان اصفهان، گفت:تاکنون ۱۴ کانون داخلی فرسایش بادی و تولید گردوغبار شناسایی شده است. محمدعلی کاظمی وسعت مراتع استان را ۶۳٫۱ میلیون هکتار معادل ۶۰ درصد مساحت استان اعلام کرد و افزود: متأسفانه ۳۰ درصد مساحت استان، یعنی حدود ۳۰٫۲ میلیون هکتار، عرصه بیابانی است؛ رقمی که در کشور ۲۰ درصد و در جهان حدود ۱۰ درصد است. او ادامه داد: بیش از این ۱۲ شهرستان بیابانی داشتیم، اما متأسفانه به تازگی شهرضا و گلپایگان نیز به جمع شهرستان‌های بیابانی اضافه شدند. او با اشاره به روند افزایش مناطق تحت تأثیر فرسایش بادی افزود: بر اساس مطالعات سال ۱۳۸۹، مساحت این مناطق در استان اصفهان یک میلیون و ۸۹۹ هزار و ۶۴۲ هکتار بود که در مطالعات سال ۱۳۹۸ به ۱ میلیون و ۸۳۴ هزار و ۴۵۶ هکتار افزایش یافته است. مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان اصفهان گفت: این به معنای رشد تقریباً یک میلیون هکتاری بیابان در اصفهان در طول یک دهه است؛ همچنین کانون‌های بحرانی فرسایش بادی نیز از یک میلیون هکتار در سال ۱۳۸۹ به یک میلیون و ۵۰۰ هزار هکتار در سال ۱۳۹۸ رسیده و ۴۱۳ هزار هکتار به آن اضافه شده است. کاظمی ادامه داد: در حال حاضر ۱۴ کانون داخلی فرسایش بادی و تولید گردوغبار در ۱۲ شهرستان وجود دارد که با اضافه شدن شهرضا و گلپایگان، مساحت این کانون‌ها به یک میلیون و ۵۰۰ هزار هکتار رسیده و حدود ۱۴ درصد مساحت استان را شامل می‌شود. او افزود: کانون‌های بحرانی استان‌های همجوار قم، سمنان، یزد و خراسان جنوبی نیز پتانسیل غبارخیزی دارند که اصفهان را تحت تأثیر می‌گذارد. مدیرکل منابع طبیعی استان اصفهان همچنین ادامه داد: ۱۰۵ هزار هکتار از کانون‌های بحرانی فرسایش بادی در مناطق چهارگانه محیط زیستی اصفهان، ۱۱۶ هزار هکتار در اراضی کشاورزی، بایر و رها شده، ۵۷۵ هکتار جاده‌های خاکی، سه هزار و ۲۲۸ هکتار مسیل‌های خشک رودخانه‌ها از جمله زاینده‌رود و ۲۴ هزار و ۵۵۵ هکتار معادن و دیوئ یابله قرار دارد. محمد علی کاظمی ادامه داد: مجموع یک میلیون و ۷۵۵ هزار و ۷۱۰ هکتار از کانون‌ها در عرصه‌های تحت حفاظت منابع طبیعی بوده که ۱۷۸ هزار هکتار آن جنگل دست‌کاشت است، او گفت: تهدید برای مزارع و اراضی کشاورزی به حدی جدی است که بدون جنگل‌های دست‌کاشت، بسیاری از این اراضی و روستاها احتمالاً خالی از سکنه می‌شدند. مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان اصفهان ادامه داد: همچنین تخریب گسترده معادن سنگ، شن، ماسه، گچ و خاک رس در دشت سنجی، بحرانی‌ترین منطقه شرق اصفهان، هم از نظر برداشت بیرویه و به تخیله نخالعه، مشکل‌ساز شده است.

او گفت: مدیریت روان آب و بذکراری در ۱۳ هزار و ۱۵۵ هکتار، مالچپاشی در ۲۰ هزار و ۸۶ هکتار که به طور عمدۀ مالمج نفتی بوده و اکنون به دلیل مسائل زیست‌محیطی به سمت مالچ‌های طبیعی و معدنی حرکت کردیم. مطالعه یک میلیون و ۱۵۷ هزار و ۵۶۳ هکتار از بیابان‌ها، احداث تالاب‌های رسوبگیر در ۱۰۶ کیلومتر، ایجاد بادشکن در هزار و ۲۰۷ هکتار و حفاظت و قرق سالانه از دیگر اقدامات بوده است.

کلاهدرداری ۲ همتی با ترنند طلای آب‌شده در اصفهان

فرمانده انتظامی اصفهان از دستگیری متهم کلاهدرداری ۲ همتی با ترنند خرید و فروش طلای آب‌شده خبر داد. سردار عبدالوهاب حسنونند از دستگیری فردی که با ترنند خرید و فروش طلای آب‌شده اقدام به کلاهبرداری گسترده از شهروندان کرده بود، خبر داد و گفت: پس از طرح شکایت تعدادی از شهروندان درباره فعالیت فردی در حوزه معاملات طلای آب‌شده، رسیدگی به موضوع به صورت ویژه در دستور کار کارآگاهان پلیس آگاهی شهرستان خمینی‌شهر قرار گرفت. او افزود: بررسی‌های تخصصی و تحقیقات میدانی نشان داد متهم با ارائه فاکتورهای صورتی برای فروش طلای آب‌شده و همچنین وعده پرداخت سود در قبال امانت‌سپاری طلا، اعتماد افراد را جلب کرده و سرمایه‌های قابل توجهی از آنان دریافت کرده است. فرمانده انتظامی استان اصفهان ادامه داد: این فرد پس از جمع‌آوری مبالغ و سرمایه‌های کلان از مالباختگان، متواری شده بود که کارآگاهان با انجام اقدامات اطلاعاتی و پلیسی موفق شدند محل اختفای وی را شناسایی کنند. او تصریح کرد: مأموران پلیس در عملیاتی هدفمند متهم را دستگیر کردند و وی پس از تشکیل پرونده با اتهام اخلال در نظام اقتصادی کشور و کلاهبرداری گسترده، برای مسیر مراحل قانونی به مرجع قضایی معرفی و با قرار قانونی روانه زندان شد. حسنونند با اشاره به ابعاد این پرونده گفت: تاکنون ۶۰ نفر از این فرد شکایت کرده‌اند و برآوردهای اولیه نشان می‌دهد میزان کلاهبرداری انجام‌شده بیش از ۲ هزار میلیارد تومان بوده است. او در پایان با هشدار به شهروندان خاطرنشان کرد: مردم در معاملات مالی سرمایه‌گذاری‌ها و خرید و فروش طلا حتماً از طریق مراکز معتبر و دارای مجوز اقدام کنند و به وعده‌های سوده‌های غیرمعارف و تبلیغات افواکننده اعتماد نکنند.